

ALKOTÓHÉT BME 2011-BUDAPEST 100 BUDAPEST, XIV. Dózsa György U. 17.

9. alkotócsoport:

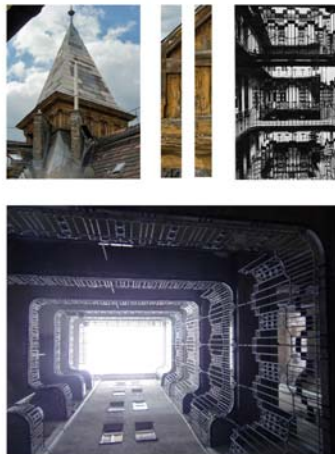
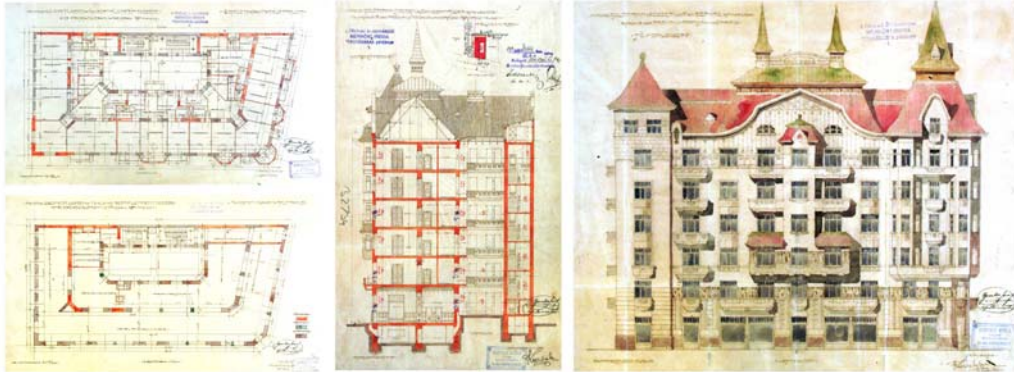
Buzássy Tamás, Dreiszker Dóra, Lóránt Zsófia, Orbán Ágnes, Szalai Richárd, Vajda Zoltán József

A bérház szecessziós stílusban épült Karvaly Gyula 1910-ben készült tervei alapján. Építetője és első tulajdonosa miatt Goldmann-házként is emlegetik. Két homlokzata az Abonyi utcára és a Dózsa György útra néz. Földszintjén a mai napig működő üzlethelyiségeket alakítottak ki, a lakószintek efölött, öt emeleten találhatóak. A házon 1938-ban végeztek kisebb átalakításokat, a 70-es években lecserélték a fűdémrendszert, több lakást átalakítottak, megosztottak. 2005 óta védettség alatt áll.

A homlokzat domborművei Maróti Géza, szobrász, iparművész, festő munkái. Hazánkban csak belsőépítészként, épületszobrászként ismerik nevét, külföldön azonban neves építész hírében állt. A Dózsa György úti bérház domborműveinek megalkotásakor tulajdonképpen lemásolta az utazásai során megismert és tanulmányozott Parthenon nyugati frizet. A művek különösebb tematikus összefüggés nélkül díszítik a homlokzatot. Eredetiek azonban a lehunyt szemű kariatidák.

A kapualjat egykor Zsolnay majolikák díszítették. Egy tüzeset következtében ezek közül néhány tönkrement, a felújítási munkák során pedig soknak nyoma veszett. A hiányzó darabokat gipszmásolatokkal pótolták, melyeket a pincében őriznek. Jelenleg helyük üresen áll.

„A háborús Budapesten olykor karácsonytáji harangszó helyett is szirénák zúgtak. Néha vakriadókat jeleztek. Olyankor nem jött se bomba, se angyal a mennyből. De minden perc örökkévalóságnak tűnt.”
Bokor László emlékröportja:

„Házunk obskúr légóparancsnoka már a légiveszély rádiójelzésére is kolompolni kezdett. Közben ilyeneket ordított: „Selmecziék, ott a negyedik gangján, ne csoszogjanak, mint az alvajárók... Szedjék a lábukat... Cipogókat, cigarettákat zsebre... Nem adunk célpontokat a légikalózoknak!” Aztán elnézte, amint az egybatus, kiskofferes lakószereg levánszorog a fűskamrákból és kazánházból összegányolt, de beszentelt óvóhelyre. Volt, aki szabályellenesen fenn maradt, mert úgy gondolta, egyre megy, hol végzi az ember: ágyban, párnák közt, vagy hat emelet törmelése alatt.”

„No, ezt a felvonást is megjártuk – próbált kedélyeskedni Latabár. – Függyöny, teps, ruhatár.”

